

Ljiljana Ilić

BAŠTA

(prema nalazu veštaka od 16. avgusta 2022. godine)

„stabla višnje, komada 6
 stabla trešnje, komada 1
 stabla jabuke, komada 3
 stabla šljive, komada 2
 stabla kajsije, komada 2
 stabla kruške, komada 1
 stabla dunje, komada 1
 čokot grožđa, komada 3
 živa ograda dužine 12 metara
 tepih trava na celoj površini

veštak konstatuje
 da su kompletna seča stabala
 i nasipanje površine kamenom
 obavljeni bez najave.”

u izveštaju ne piše da su baba i deda
 baštu negovali 50 godina.
 godina, 50.

sada je na mestu trešanja višanja jabuka dunja šljiva
 kajsija grožđa žive ograde smokve i tepih trave
 jedna stambena zgrada.
 ružna.
 na celoj površini.

goca je došla iz kanade
 i plakala je.
 kada smo bile male, sa dva kraja bašte
 često smo trčale jedna drugoj u susret
 raširenih ruku.

ISTORIJA

a ko nije prepoznao zlo
u rođenoj babi
i gordost na slici
dede na konju,
taj ne može dalje
da priča o istoriji.

RUKE

joca bomba
kad god prođe ulicom
živahno razgovara
sam sa sobom,
zaustavljen u vremenu,
kao dunav
prošle zime
kad se zaledio,
i kada su labudovi
kao beli cvetovi
ostali smrznuti ispod leda.
niko nas nije pripremio
za smrt labudova,
to sam pomislila.
labudovi nemaju ruke,
i to sam pomislila.
niko nas ne pripremi
za slike
koje se zaustave u nama,
i nema nazad.
sve sam naučila od reke.

OVO JE BILO UŽASNO VEČE

to veče kada sam stigla
u tvoj rodni grad,
tih dana kada smo oboje znali
da ne može više nazad,
čak ni u rodni grad,
doveo si me u svoju dečju sobu.
pored kreveta je stajala polica.
plišane igračke gušile su se u njoj,
ispadale
i plašile me u mraku.

prvo si me odveo na terasu
da mi pokažeš dunav,
isti onaj u kome je nizvodno plutao
čamac mog tate *dva kapetana*.
tvoj otac je ležao polusvestan
u sobi od koje nas je delio zid.

da li si mislio na to
kada smo goli ležali u mraku,
dok je dunav tekao od tvog do mog oca,
obojuicu spremajući za put ka
crnom moru.

pre toga smo hodali ulicama,
vukao si me za ruku kao lutku,
kao plišanu igračku.
slikao si me ispred radnje
u kojoj je tvoja mama
nekada kupovala žerzej.

jesi, ili nisi shvatio
u koji ram si me stavio?

možda je nešto u tebi naslutilo
da mogu sve da razumem
i vidim priču u koju sam ušla
kroz vrata na kojima je pisalo
porodica ta i ta,
i odmah se skinula gola,
bez stida pred plišanim lutkama.

(znala sam da će biti sve ili ništa)

o čemu si razmišljao
kada sam naglo skočila, obukla se
i rekla da naručiš taksi,
a onda izašla iz te sobe,
udaljene zid od tvoje mame,
koja je u pola devet ujutru
nekud morala da krene.

to si mislio da treba da znam
o tvojoj majci.

(kao da mi već sve nije bilo jasno)

moj otac je nedelju dana ranije
u dvorištu nadio beton,
u njega upisao svoje ime i datum:
13. oktobar godine te i te,
i otišao na svoj čamac
na dunavu, kod šlepa.
smejala sam se i rekla mu:
napravio si sebi spomenik.

(nije mi bilo smešno)

hodao si stepeništem pored mene bos.
rekao si da mi duguješ prženice,
a ja sam odmahнула glavom.

(trebalo je da daš mnogo više)

izašao si bos na ulicu.
gledala sam tvoje nožne prste.
kada je došao taksi,
rekla sam: ovo je bilo užasno veče.

nisam te poljubila,
čak ni pogledala.
dunav je tekao tu u blizini,
pored nas.
njemu nismo mogli da poklonimo ovu
priču
dok se spremao za poslednji pozdrav
našim očevima.

ODSUSTVO POBEDNIKA

*(kada su 10. oktobra 2019. odneli
meštrovićevog pobednika sa kalemegdana
bila sam u povorci koja ga je pratila.
horizontalno postavljen,
delovao je mnogo manji, nežniji, krhkiji,
kao i svi pobednici dok spavaju.)*